

Едгар Райс Бъроуз

ЗЕМЯ, ЗАБРАВЕНА ОТ ВРЕМЕТО

София, 2022

Edgar Rice Burroughs
THE LAND THAT TIME FORGOT

© Издателство „Изток-Запад“, 2022

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Боряна Даракчиева, превод, 2022

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2022

ISBN 978-619-01-1074-3

ЕДГАР РАЙС БЪРОУЗ

ЗЕМЯ,
ЗАБРАВЕНА ОТ
ВРЕМЕТО

Превод от английски
Боряна Даракчиева

– Съдържание –

Книга първа.

ЗЕМЯ, ЗАБРАВЕНА ОТ ВРЕМЕТО.....7

Книга втора.

ХОРА, ЗАБРАВЕНИ ОТ ВРЕМЕТО 99

Книга трета.

ОТ БЕЗДНАТА НА ВРЕМЕТО 187

– Книга първа –

**ЗЕМЯ, ЗАБРАВЕНА
ОТ ВРЕМЕТО**

— Глава 1 —

” **Т**рябва да е било малко сред три следобед – следобед на 3 юни 1916 г. Струва ми се вероятно, че всичко, което преживях, всички тези странни и ужасяващи събития са се случили само за три месеца. Сякаш за този кратък период видях със собствените си очи цял космически цикъл, с всичките му промени и еволюции – неща, които никога смъртен не беше виждал, надзървания в отминал свят, мъртъв свят, толкова отдавна изчезнал, че дори най-долният камбрийски пласт не пази остатъци от него. Изгорели в стопената вътрешна кора, те завинаги са изгубени за човешкото знание, освен в това забравено кътче на планетата, където ме запрати съдбата и където бе подпечатана участта ми. Аз съм тук и тук ще остана.“

След като прочетох това, интересът ми, вече възбуден от откриването на ръкописа, достигна точката си на кипене. Бях дошъл в Гренландия за лятото, по съвет на лекаря ми, и бавно гаснех от скука, тъй като неблагоприятно бях забравил да си взема достатъчно четива. Не съм запален по риболова и ентузиазмът ми към този спорт бързо намаляваше; и все пак поради отсъствието на други развлечения сега пътувах с риск за живота си с един съвсем неподходящ за целта кораб към Кейп Феървел, в южния край на Гренландия.

„Зелена земя“! Какво абсурдно название. Но моята история няма нищо общо нито с Гренландия, нито с мен, така че ще гледам да приключа по-бързо и с двете.

Неподходящият кораб най-сетне стигна до един паянтов пристан и местните нагазиха до пояс във водата, за да помагат. Бях отнесен на брега и докато приготвяха вечерята, реших да се разходя по

скалистия бряг. Части от плажа се врязваха в гранита, или каквито са там скалите на Кейп Феъруел, и аз следвах отлива по тези меки участъци, когато внезапно забелязах нещо. Дори да бях срещнал бенгалски тигър в клисурата зад калифорнийската баня „Бимини“, нямаше да се изненадам толкова, както когато видях съвсем здрав термос да се върти в приборя на Кейп Феъруел, най-южния край на Гренландия. Спасих го от водата, но се намокрих почти до слабините. После седнах на пясъка, отворих го и прочетох на светлината на залеза страниците на ръкописа – четливо изписани и спретнато навити, – които намерих вътре.

Вие видяхте само първия параграф и ако сте глупаци с развитено въображение като моето, ще искате да прочетете и останалото; затова ще го приложа тук, но ще пропусна кавичките – и без това след две минути вече ще сте забравили за мен.

Домът ми е в Санта Моника. Аз съм – или бях – младши съдружник във фирмата на баща си. Ние сме корабостроители. В последните години се специализирахме в подводници, които строяхме за Германия, Англия, Франция и Съединените щати. Познавам подводниците така, както майка познава лицето на детето си, и съм бил капитан на няколко от тях по време на изпитанията. И все пак винаги съм имал по-голяма склонност към авиацията. Завърших курсовете за управление на „Къртис“ и след дълга обсада получих разрешение от баща си да опитам да се включа в ескадрилата „Лафайет“. Като първа стъпка се сдобих с назначение в Американската болнична служба и вече пътувах към Франция, когато три пронизителни изсвирвания, издадени за три секунди, промениха целия ми живот.

Седях на палубата с някои от другарите ми, които отиваха да служат в Американската болнична служба с мен, а моят еърдейл, Принц Ноблър, спеше в краката ми, когато първото силно свистене разкъса покоя и безопасността на кораба. Откакто бяхме навлезли в зоната на немските подводници, все се оглеждахме за перископи и също като децата се оплаквахме, че ще стигнем безопасно до Франция утре, без дори да сме зърнали тези страховити мародери. Бяхме млади, копнеехме за опасности и Бог знае, че онзи ден ги получихме; и все пак в

сравнение с онова, през което преминах после, те бяха безобидни като куклено представление.

Никога няма да забравя посивелите лица на пътниците, докато се бутаха за спасителните пояси, макар че нямаше паника. Нобс се надигна с тихо ръмжене. Аз също станах и видях зад борда, на не повече от двеста ярда, перископа на подводница, а бялата следа от торпедото, което летеше към кораба, личеше съвсем ясно. Бяхме съвсем беззащитни; и все пак ни торпилираха без никакво предупреждение.

Стоях стъписан, зашеметен и гледах бялата дيريا на торпедото. То ни удари в десния борт, почти в средата на кораба. Залюляхме се така, сякаш морето под нас се надигна от мощен вулкан. Изпопадахме по палубата, изумени и натъртени, а над кораба, на трийсетина метра във въздуха, се издигаше колона от вода, в която летяха парчета стомана, дърво и разкъсани човешки тела.

Тишината, която последва взрива на торпедото, беше почти толкова ужасяваща. Продължи вероятно две секунди и после започнаха писъците и стонове на ранените, проклетия и дрезгавите заповеди на корабните офицери. Те бяха невероятни – офицерите и екипажът. Никога не съм изпитвал такава гордост от националността си, както в този момент. Насред хаоса, който последва торпилирането на лайнера, нито един офицер или моряк не се стъписа, не се обърка, не показва паника или страх.

Докато се опитвахме да спуснем спасителните лодки, подводницата изплува и прицели в нас оръдията си. Командващият офицер ни нареди да свалим флага, но капитанът на лайнера отказа да го стори. Корабът вече се накланяше силно надясно и лодките от лявата страна станаха безполезни, а половината от дясната бяха унищожени от експлозията. Докато пътниците се трупаха по перилата дясно на борт и се спускаха в няколкото оцелели лодки, подводницата пак започна обстрел. Видях как един снаряд се взривява сред група жени и деца и извърнах глава, като затворих очи.

Когато пак ги отворих, ужасът ми стана още по-голям, защото забелязах, че подводницата е създадена в нашата собствена корабостроителница. Познавах всяко нитче по нея. Бях надзиравал строежа ѝ. Бях седял в рубката и бях насочвал усилията на екипажа

12
Едгар Райс Бъроуз долу, когато за първи път носът ѝ започна да пори озарените от лятното слънце води на Тихия океан; и сега това създание на моя ум и моите ръце се бе превърнало във Франкенщайн, решен да ме унищожи.

Още един снаряд се взриви на палубата. Една от силно претъпканите спасителни лодки се наклони под опасен ъгъл. Част от снаряда разкъса въжето на носа и видях как жени, деца и мъже падат в океана, а лодката увисна за миг на единственото здраво въже. След това с нарастваща инерция се устреми към пиращите жертви, които се бореха да се задържат на повърхността на водата.

Мъже се прехвърляха през перилата и скачаха в океана. Палубата се наклони под невъзможен ъгъл. Нобс едва успяваше да се задържи и да не се плъзне към шпигата*, гледаше ме в лицето и скимтеше въпросително. Аз се наведох и го погалих по главата.

– Хайде, момче! – извиках, засилих се и скочих зад борда. Когато изплувах, видях, че Нобс плува панически на няколко ярда от мен. Щом ме видя, той прилепи уши към главата си и устните му се извиха в особена усмивка.

Подводницата се отдалечаваше на север, но през цялото време обстрелваше спасителните лодки, които бяха три, натоварени до планшира с оцелели. За щастие, малките лодки бяха доста трудна мишена и това, в комбинация с лошия прицел на германците, спаси хората в тях; след няколко минути на източния хоризонт се появи облак дим, а подводницата се потопи и изчезна.

Лодките се отдалечаваха бързо, за да не бъдат повлечени от потъващия лайнер, и сега, макар че крещях с всички сили, те или не чуваха молбите ми за помощ, или не смееха да се върнат, за да ме спасят. С Нобс бяхме успели да се отдалечим малко от кораба, когато той се преобърна и потъна. Водовъртежът успя само да ни върне няколко ярда назад, но не ни повлече под повърхността. Оглеждах се трескаво за нещо, за което да се хвана. Взирах се в мястото, където бе изчезнал корабът, когато от дълбините на океана дойде вибрацията на

* Отвор за изливане зад борда на попаднала на палубата вода. – Б.р.

експлозия и почти веднага на повърхността изригна гейзер, понесъл отломки от спасителни лодки, човешки тела, пара, въглища, петрол и части от палубата – тази водна колона за миг се превърна в надгробния камък на поредния потънал кораб в това най-голямо морско гробище.

Водовъртежът започна да се успокоява и морето спря да изхвърля отломки, а аз плувах в търсене на нещо достатъчно голямо, за да издържи мен и Нобс. Бях навлязъл дълбоко в района на корабокрушението, когато на пет-шест ярда пред мен от океана изскочи с носа нагоре спасителна лодка, която се стовари на кила си с оглушителен плисък. Вероятно беше повлечена много дълбоко, вързана за кораба само с едно въже, което се е разкъсало от огромния опън. Нямах друго обяснение за изскачането ѝ от водата – на което благоприятно обстоятелство без съмнение дължа живота си, и още един живот, който ми е дори поскъп от моя. Казвам, че това обстоятелство беше благоприятно, макар че ни очакваше много по-страшна съдба, защото то ме срещна с жената, която иначе нямаше да познавам; жената, която обикнах. Поне това огромно щастие имах в живота си; дори Каспак, с всичките му ужаси, не може да изличи това.

За хиляден път благодаря на странната съдба, която изстреля тази спасителна лодка от зелената бездна на разрушението – изпрати я високо над повърхността, изля водата от нея по време на този полет и после я стовари на повърхността на океана здрава и годна за плаване.

Бързо се прехвърлих през борда ѝ и издърпах Нобс, а после огледах сцената на смърт и опустошение около нас. Морето бе осеяно с отломки, сред които се носеха телата на жени и деца, изплували благодарение на безполезните спасителни пояси. Някои бяха разкъсани или обезобразени; други се люшваха леко на вълните със спокойни, застинали изражения; но имаше и разкривени от агония и ужас лица. Близко до спасителната лодка се носеше тялото на млада жена. Лицето ѝ беше извърнато нагоре, поддържано над повърхността от спасителния пояс, и бе обрамчено от рееща се тъмна коса. Беше много красива. Никога не бях виждал така съвършени черти, така божествено изящни и същевременно човешки – много човешки. Това

беше лице, изпълнено с характер, сила и женственост – лице на жена, създадена да обича и да бъде обичана. Бузите ѝ розовееха от здраве и жизненост и все пак тя лежеше мъртва в пазвата на морето. Усетих как нещо се надига в гърлото ми, докато се взирах в това прекрасно видение, и се захлех да оцелея, за да отмъстя за нея.

И тогава отново сведох поглед към лицето във водата и от това, което видях, едва не паднах в морето, защото очите на мъртвата се бяха отворили; устните ѝ се бяха разделили; ръката ѝ се вдигаше към мен в няма молба. Тя беше жива! Не беше мъртва! Наведох се от лодката и бързо я издърпах в относителната безопасност, която Бог ми беше дал. Свалих спасителния пояс и мокрото си палто и ѝ направих възглавница. Започнах да разтривам ръцете и краката ѝ. Продължих така почти час и най-сетне бях възнаграден с дълбока въздишка, а прекрасните очи се отвориха отново и се вгледаха в мен.

И в този миг се смутих. Нямах голям опит с жените; в „Станфорд“ бях обект на присмех в класа заради безнадеждното оглупяване, което ме обхващаше в присъствието на красиво момиче. Тъкмо разтривах ръката ѝ, когато тя отвори очи, и аз веднага я пуснах, все едно беше нажежен ръжен. Очите ѝ ме огледаха бавно от глава до пети; после се зареяха към хоризонта, който се издигаше и спадеше зад лодката. Видяха Нобс и омекнаха, след това се върнаха на мен, изпълнени с въпроси.

– Аз... аз – заекнах, отдръпнах се и се олюлях при поредната вълна. Видението се усмихна леко.

– Ай-ай, сър! – отвърна то тихо и устните му се затвориха, а дългите мигли се спуснаха.

– Надявам се, че вече сте по-добре – успях най-сетне да произнеса.

– Знаете ли – каза младата жена след малко, – будна съм от много време! Но не смеех да отворя очи. Мислех си, че сигурно съм мъртва, и се страхувах да погледна, за да не видя само мрак. Страхувам се да умра! Кажете ми какво се случи след потъването на кораба. Помня какво се случи преди това – о, но ми се ще да го забравя! – Стон прекъсна гласа ѝ. – Какви зверове! – продължи тя след миг. – Като си помисля, че щях да се омъжа за един от тях – лейтенант от германския флот.

Красавицата замълча и после продължи, сякаш не беше спирала:

– Потъвах надолу, надолу, надолу. Помислих си, че никога няма да спра. Не чувствах почти нищо, докато внезапно не започнах да се издигам с все по-голяма скорост; дробовете ми сякаш щяха да се пръснат и сигурно съм изгубила съзнание, защото не помня нищо повече, докато не отворих очи, защото чух проклятия срещу Германия и германците. Кажете ми, моля ви, какво се случи след потъването на кораба.

Казах ѝ, доколкото можах, какво съм видял – как подводницата обстрелваше лодките и всичко останало. Тя сметна за истинско чудо, че сме били пощадени така от providението. На езика ми се тълпяха много думи, но не ми стигна куражът да ги изрека. Нобс се беше приближил и завираше нос в скута ѝ, а тя галеше грозната му муцуна. Накрая се наведе и притисна буза към челото му. Винаги съм се възхищавал на Нобс, но за първи път ми се прииска да съм на негово място. Запитах се как ли ще приеме всичко това, защото и той никак не беше свикнал с жени, но явно се чувстваше съвсем добре и нямаше никакъв проблем в присъствието на дама. Старият пес само затвори очи и доби най-блаженото изражение, което сте виждали, без да помръдва, в очакване на още ласки. Това ме накара да ревнувам.

– Изглежда, харесвате кучета – казах аз.

– Харесвам това куче – отвърна тя.

Нямах представа дали има нещо повече в думите ѝ, но ги приех лично и ми стана приятно.

Не е чудно, че докато се носехме по огромната самотна шир, ние бързо се сближавахме. Постоянно оглеждахме хоризонта за следи от дим, чудехме се какви ли са шансовете ни да бъдем спасени; но мракът се спусна и чернотата на нощта ни обгърна, без нито една искрица светлина по водата.

Бяхме жадни, гладни и измръзнали. Мокрите ни дрехи не бяха напълно изсъхнали и аз знаех, че девойката е в огромна опасност от измръзване в студената нощ – мокра, в открита лодка, без достатъчно дрехи и храна. Бях успял да изхвърля водата от лодката с шепа, като накрая дори се опитах да подсуша една част на

носа с кърпата си – бавна и съсипваща гърба процедура; но успях да ѝ осигуря относително сухо място, за да легне на дъното на лодката, където бордовете щяха да я пазят от нощния вятър. Накрая тя го направи, напълно изтощена. Аз я завих с мокрото си палто, за да я предпазя поне малко от студа. Но нямаше полза; докато я гледах на лунната светлина, която очертаваше изящните извивки на стройното ѝ младо тяло, забелязах, че трепери.

– Какво да направя? – попитах. – Не можете да лежите измръзнала цяла нощ. Какво да сторим?

Тя поклати глава.

– Да се усмихваме и да търпим – каза след малко.

Ноблър легна на пейката до мен, притиснал гръб в крака ми, и аз се вгледах нещастно в момичето, защото се опасявах, че може да умре, преди да настъпи утрото. Освен шока и измръзването тя вече бе изтърпяла прекеждия, които можеха да убият почти всяка жена. Докато се вирах в нея, така дребна, нежна и безпомощна, в гърдите ми постепенно се зароди ново чувство. Не го бях изпитвал, но то щеше да остане там вечно и почти ме подлуди от желание да намеря някакъв начин да стопля изстиващата кръв във вените ѝ. Аз самият мръзнях, макар че не го усещах, докато Ноблър не помръдна и не лиши крака ми от топлината си. И внезапно, като озарение, аз осъзнах как да стопля момичето. Веднага коленичих до нея, за да изпълня плана си, но отново ме обзе смущение. Дали щеше да ми позволи, дори да събера кураж да го предложи? Тогава видях как тялото ѝ се сгърчва разтреперано, мускулите ѝ реагираха на бързо спадащата температура и аз захвърлих всякакви скрупули, легнах, прегърнах я и се притиснах в нея.

Тя внезапно се отдръпна и изписка тихо от страх, после се опита да ме изблъска от себе си.

– Простете – успях да изрека. – Но това е единственият начин. Ще умрете от студ, ако не се стоплите, а с Нобс сме единствените, които можем да предложим някаква топлина. – Прегръщах я силно, като извиках и Нобс да легне до нея. Тя вече не се съпротивляваше, след като научи целта ми; но въздъхна няколко пъти и после заплака тихо, заровила лице в ръката ми. След това заспа.